

розвитку науки і техніки”, а також фаховим напрямком Міністерства освіти та науки «Новітні біотехнології: діагностика і методи лікування найпоширеніших захворювань».

Як приклад, за останнє десятиріччя у ВНТУ набули широкого застосування оптичні методи формування пошарових зображень біологічних об'єктів. Оптична медична діагностика використовує різні спектральні і лазерні методи, включаючи спектрофотометрію ближнього інфрачервоного діапазону, флуоресцентну лазерну спектроскопію, оптичну когерентну та дифузійну томографію, фотоплетизмографію, конфокальну спектроскопію, оптоакустичну томографію, фотон-кореляційну спектроскопію, доплерівську візуалізацію та спекл-моніторинг біологічних потоків.

УДК 37.014.54

ВЗАЄМОДІЯ ОСВІТИ ТА БІЗНЕСУ

Романюк О.Н. – д.т.н., професор
Вінницький національний технічний університет

Взаємодія бізнесу, виробництва та освіти – це необхідна умова ефективного розвитку суспільства [1-4].

Питання підготовки потрібних економіці фахівців можливе лише за тісної взаємодії навчальних закладів і бізнесу. Вуз – виробник, а підприємство – споживач фахівців. Саме тому від ефективності зв'язків між ними залежить ступінь відповідності якості з підготовки спеціалістів побажанням роботодавця.

Бізнес є споживачем не тільки випускників освітнього закладу, а й замовником науково-дослідницьких робіт, постачальником аспірантів і здобувачів, слухачів курсів перепідготовки і підвищення кваліфікації, спеціалістів на здобуття другої освіти тощо.

Бізнес зацікавлений у отриманні практично всіх видів освітніх послуг, наданих вищим закладом [2].

Сьогодні підприємству, яке хоче домогтися і втримувати лідируючу позицію на ринку, послуги ВНЗ потрібні постійно, тому необхідні тривалі і стійкі стосунки.

1. Освіта та наука повинні визначати пріоритети технічного прогресу.

Вища школа з боку держави фінансується за залишковим принципом. Недержавні підприємств не квапляться фінансувати розвиток вітчизняних науки й освіти, бо не мотивовані державою внаслідок недосконалості механізму державного регулювання національної економіки.

Разом з тим, попри незаперечні здобутки, залишається одне з основних завдань, яке конче потребує вирішення – це зацікавити бізнес інвестувати в наукові розробки не тільки нашого університету, але всіх інших. На превеликий жаль, університети не мають достатньо коштів для доведення отриманих наукових результатів до продукту, готового до впровадження. А бізнес від нас чекає саме кінцевого, готового продукту.

Сьогодні на базі наявного високого наукового потенціалу необхідно побудувати інноваційно-орієнтовану економіку, яка буде конкурувати з економікою провідних країн світу. Це забезпечить поступальний розвиток України до входження в європейську спільноту.

На жаль, із-за обмеженого державного фінансування технічна оснащеність підприємств є кращою ніж ВНЗ. Навчальні заклади оснащені застарілим обладнанням. Бізнес структури передають ВНЗ те обладнання, яке морально застаріло та ними не використовується. Бракує освіти і ліцензійного програмного забезпечення, яке мають всі ІТ- фірми.

У свою чергу, технічний прогрес вимагає від освіти розробки нових технологій, напрямів, програмного забезпечення, сучасного обладнання з метою впровадження на виробництві. Фахівці, які знають тільки минуле та сьогодення, не є конкуренто спроможними.

Тому, бізнес-структури, якщо вони бажають бути лідерами на ринку та мають перспективні плани свого подальшого розвитку, повинні йти назустріч освітнім установам і допомогти їм в оснащенні новим обладнанням і програмними продуктами, які відповідають сучасним вимогам.

2. Для отримання прибутків бізнес відбирає найкращих випускників ВНЗ. Для цього, як правило, підприємства пропонують претенденту на робоче місце достатньо складну тестову задачу, вирішити яку можуть окремі випускники. Ті, що не пройшли тестування, шукають роботу не за спеціальністю.

Вчорашні студенти часто не готові до норм поведінки у бізнес-середовищі, до роботи, оскільки мало знайомі з практичною стороною своєї спеціальності.

Важливо, щоб підприємства організовували короткострокові програми практичної підготовки для того, щоб випускник ВНЗ став затребуваним на ринку праці.

Якщо велика корпорація може за свій рахунок доводити випускників вузів до власних стандартів, то для середніх і малих підприємств такі витрати часто є невиправданими. В цьому випадку можливо об'єднання зусиль кількох бізнес-структур.

3. Між стандартами вищої школи та вимогами роботодавців досі існує величезний розрив.

Сучасна ситуація в народному господарстві України дотепер відчуває суттєвий розрив між тим, кого та чому вчать вищі заклади освіти, і тим, чого потребує ринок праці. Вище зазначене визиває необхідність вирішення проблеми взаємодії та взаємозв'язку ринку праці й ринку освітніх послуг.

Бізнес-структури, які добре знають ситуацію на ринку праці, разом з ВНЗ повинні визначати політику у ліцензуванні освітніх послуг.

Але ВНЗ при цьому не можна перетворювати в утилітарне кадрове бюро, що обслуговує окремі підприємства. ВНЗ і бізнес-структурам необхідно разом визначити потреби в кадрах для регіону.

4. Сучасний бізнес орієнтований на виробництво виробів, що розроблені на даний момент, реалізація яких на ринку відразу дасть прибуток. Наука є більш консервативною. Вона потребує більш тривалого часу на досягнення результату. Якщо бізнес не буде фінансувати науку, то незабаром буде досягнуто виснаження архіву готових нарбок, що, безумовно, відобразиться, через кілька років, на розвитку бізнесу. Бізнес повинен орієнтуватися на перспективні розробки, без науки яких неможливо отримати.

Для підвищення ефективності проведення наукових робіт і заходів поряд з вузівськими аудиторіями та лабораторіями необхідно використовувати матеріально-технічну базу підприємства.

Доцільно створити кластерні структури, які включають освітянські, наукові та бізнесові структури. Кластери створюються для реалізації конкретної мети, для чого можливості партнерів об'єднуються.

Стійке об'єднання кількох фірм різних розмірів з університетами при спільному фінансуванні та використанні матеріально-технічної бази суттєво підвищить ефективність наукових робіт і дасть можливість розробити конкурентноздатну продукцію. , з розробки й

модернізації продукції (освітньої програми).

5. Для задоволення потреб бізнесу необхідно змінити дещо змінити структуру наданих освітніх послуг, збільшивши акцент на перепідготовку, на підвищення кваліфікації, другу вищу освіту та нові неконтактні форми навчання.

Співробітникам сучасних підприємств необхідно постійно підвищувати кваліфікацію. Це можливо шляхом створення при ВНЗ відповідних центрів, які акумулюють найкращі світові досягнення. Один із можливих шляхів – створення спеціалізованих лабораторій відомих світових лідерів. Так, наприклад, у ВНТУ функціонує лабораторія фірми AUTODECK-світового лідера в галузі автоматизованого проектування. Не всі сьогодні знають, що продукти цієї фірми по зовнішньому вигляді виробу автоматично генерують всю документацію для виготовлення протягом кількох хвилин. В нас є також лабораторії фірм MOTOROLA, SCHNEIDER ELECTRIC. Зрозуміло, що такі лабораторії будуть обслуговувати не окремі підприємства, а їх комплекси.

6. При відповідному фінансуванні бізнес-структури можуть замовляти ексклюзивних фахівців, орієнтованих на конкретне підприємство, а вуз мати полігон, яким у процесі навчання зможе «випробувати» якість і рівень своїх студентів. Така підготовка можлива при комплексному залученні викладачів ВНЗ і фахівців з підприємств. Зрозуміло, що така підготовка найбільш доцільна не для окремих осіб, а для цілої групи.

У ВНТУ є досвід проведення таких занять, наприклад, з фірмою РІА. По закінченню курсів фірма РІА провела тестування і запросила кращих студентів до себе на роботу.

7. ВНЗ України надають своїм студентам універсальні знання, що дає їм можливість легко адаптуватися до потреб виробництва. Головна претензія роботодавців до вузів – відірваність знань, одержуваних молодими фахівцями, від практики. Проявляється це може по-різному – як і невмінні поведінки з сучасним устаткуванням, і у психологічній невідповідності до реалій промислового виробництва, до керівництва робітниками, до норм поведінки у бізнес-середовищі. Виходом із ситуації може бути, по-перше, збільшення термінів і навіть поглиблення змісту виробничої практики, по-друге, поповнення викладацьких кадрів фахівцями з реального бізнесу і виробництва: найчастіше самі викладачі погано обізнаний із станом справ у тієї галузі, спеціалістів якому вони готують.

8. ВНЗ України готують

висококваліфікованих ІТ-фахівців,, що спроможні перетворити державу в одного з ІТ-лідерів Європи. Станом на минулий рік ІТ-галузь України дала 3% національного доходу.

Згідно з результатами міжнародного дослідження, в Україні працює найбільша кількість ІТ-шників серед країн Європи (за даними на 2015 рік, понад 90 тис. розробників, тобто на 20% більше, ніж у 2014 році). Основними замовниками послуг з розробки ПЗ в Україні виступають компанії з США і Європи. Сьогодні ІТ-фахівці України серйозно піднімають економіку закордонних країн, розробляючи по їх замовленню унікальні продукти, які потім Україна їх купує для своїх потреб. На жаль, Експорт ІТ-продуктів в Україні в 24 рази менший порівняно з США. Ми сьогодні програємо навіть Малайзії та Філіппінам

Сьогодні важливо, щоб ІТ-бізнес переорієнтувався на внутрішній ринок. Сьогодні ВНЗ в стані розробити для своєї та зарубіжних країн конкурентоспроможні програмні продукти.

Планується, що в 2020 році в галузі буде задіяно до 180 000 ІТ-фахівців. Це ставить задвачу суттєвого збільшення ліцензій по підготовці ІТ-фахівців.

Як показує досвід таких країн, як Ірландія, Ізраїль, Індія, Малайзія і Китай, стимулювання розвитку галузі передбачає пріоритетне розвиток напрямів, які мають високий експортний потенціал, а також залучення провідних світових виробників у сфері ІТ для розміщення на території країни своїх науково-дослідних і виробничих центрів.

В Україні діють філії понад 100 R&D

центрів світових компаній з різних галузей. Важливо, щоб вони безкоштовно передали в навчальний процес свої ліцензійні програмні продукти. Зрозуміло, що випускники ВНЗ використовують вивчені сучасні програмні продукти в бізнес структурах.

9. Сьогодні пропонується така форма взаємодії освіти та бізнесу - формування ендаументов (цільових капіталів) університетів. Ця форма набуває форму законопроекту і обговорюється вузівським співтовариством. Перспектива їх використання: бізнес передає вільні кошти університету, який в свою чергу вкладає їх в акції або цінні папери і витрачає отримані відсотки на свої потреби. Таким чином, капітал бізнесменів працює на майбутнє, створюючи постійне підживлення університету.

10. Враховуючи нові умови формування та розвитку державного устрою освітні установи повинні активно вивчати професійні особливості бізнесу, підтримувати прямі контакти з працедавцями, уточнювати їх потреби в кадрах і в навчанні, організовувати виробничу практику, а згодом і працевлаштування випускників з урахуванням інтересів конкретних компаній.

11. Зарубіжний і вітчизняний досвід свідчить, що освіта неспроможна повною мірою розвиватися тільки на державних засадах. Для того, щоб фінансувати не процес, а результат, необхідні також цільові приватні інвестиції в освіту і науку. Істотний тягар витрат на освіту має нести бізнес, оскільки процес виконання вузом своїх статутних функцій орієнтований на досягнення громадського блага, споживання якої є загальним.

Література

1. Толкачов, Е. Енергія знань / Є. Толкачов // Наука та інновації. - 2008. - № 11. 2.
2. Михайлова-Станюта, І.А. Способи виявлення принципово нових шляхів науково - технічного прогресу і зміцнення зв'язку науки з виробництвом / І.А. Михайлова-Станюта // Наука та інновації. - 2004. - № 11. - С. 28-31. 5.
3. Бешкінская, Є. Перехід до інноваційного типу розвитку економіки і неперервна професійна освіта / Є. Бешкінская // Людина і праця. - 2009. - № 6. - С. 42-45. 2.
4. Хмель, О.А. Глобалізація та основні тенденції розвитку вищої освіти / О.А. Хмель // Кіраванне у адукациі - 2007. - № 4. - С. 26-29.

УДК 330:658.5

АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ М'ЯСОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Ціхановська В.М. – д.е.н., професор, Алексеєнко О.А. – аспірант
Вінницький національний аграрний університет

Вінниччина нині залишається одним із найважливіших аграрних регіонів України, де виробляється 8,4% валової продукції сільського господарства держави, у тому числі продукції тваринництва – 9,6 % [6]. За даними Головного

управління статистики у Вінницькій області [7], станом на 1 січня 2017 року в усіх категоріях господарств області нараховувалось великої рогатої худоби майже 301 тис. голів, що дозволило зайняти 1 місце серед регіонів